

Barcs és Vidéke

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer:
v a s á r n a p.

Felelős szerkesztő és kiadó-laptulajdonos
Szilágyi György.

Egész évre 8 kor., félévre 4 kor.,
negyedévre 2 kor.
Nyilttér soronkint 40 fillér.

Alakítsuk meg a gyermekbiróságot.

Csendben, a napisajtó által kelően nem méltányolva lépett életbe a budapesti államrendőrség kebelében egy fontos társadalmi intézmény, a gyermekbiróság. Ide kerülnek a romlott esetetek, akiket a főváros területén csavargáson, lopáson vagy erkörestelen életmódon érnek. Nagy, emberi tanulmány a gyermekbiróságok tárgyalásain részt venni. Látnunk hat esztendőes fiúcskákat, akik három éves koruk óta lopásból tartják fenn magukat. Tíz éves leánykákat, akik a szabadszerelm legundorítóbb mocsarában tengődnek. Legtöbbje apát, anyát soha nem ösmert, tolvajok, csavargók, romlott némberek közt nőttek fel. Az erköles törvényeit a vallást, az Istent, a felebaráti szeretet, az emberi törvényt az enyém és tied közötti különbséget nem ismerik. Eddig már több százán kerültek a gyermekbiróság elé, amely a gyermekvédő liga telepein, vagy az állami menházakban vagy a javító intézetekben internálta őket. Valamennyiből ha szabadon nőnek fel, s el nem pusztítja őket a kór, a nyomor és a bűn, a társadalom veszedelmé

vált volna. Így azonban reményesség van rá, hogy a gondos elfelejteti velük rövid multjuk iszonyatosságait, hit és erköles költözik a szívébe s a társadalom munkás, hasznos tagjaivá válnak. Ezek után nem kell magyarázgatni, micsoda üdvös és szükséges munkát végez a gyermekbiróság. Ezelőtt a csavargó, vagy bűnbeesett otthon nélkül, szükölködő gyermekeket a tolonházba vitték, ahol a felnőtt toloncok között még jobban el romlottak. De most már nem a tolonház réme fenyegeti a mai társadalomnak ez apró áldozatait s veszedelmeit hanem a jó nevelés, az egészség, munka és tanulás reménysége int feljűk.

Fölösleges bizonyítani azt is, hogy elhagyatott, bűnben született és felnevelkedett gyermek nemcsak a fővárosban van. Sőt mondhatni a vidéken aránylag még több van. Hiszen rendszerint a vidékről kerülnek fel a fővárosba. A mi városunkban is számos ilyen sajnálatra méltó emberre akadunk, ha csak egy kicsit utána járunk és ki nyomozzuk őket. —

A vidéken, tehát a mi városunkban is, szükség van a gyermekbiróságokra. De nemcsak a váro-

sokban, a szolgabirósági székhelyeken is. Országosan rendezni kell az elhagyatott, bűn útjára tévedt gyermekek dolgát. Ha ezt megteszik, a jövőben sokkal kevesebblesz a közveszélyes csavargó, tolvaj és betörő, a veszedelmes munkakerülő, aki bármely pillanatban kész a büntetőtörvény ellen véteni. Be van bizonyítva, hogy a tolvajok, betörők rablók és gyilkosok óriási százaléka az ilyen elhagyatott csavargó gyermekekből vált azzá. Ha az állam, a hatóság s a társadalom gyermekkorukban gondjaiba vette volna őket, nagy részük nem ülne a börtömben, nem kerülné a rendőrt, esendőrt, hanem hasznos, munkátvégzőtagja lenne a társadalomnak.

Alakítsuk meg tehát a gyermekbiróságot a Barcs községi hivatalnok, vagy szoba sem, Az egyik községi hivatalnokot kell megbízni a gyermekbiráskodással. A gyermekbiró elé hozzák mind ama a törvényes koron innen levő mindkét nembeli gyermekeket akiknek rendes otthonuk nincs, akik csavarognak, lopnak, vagy erkörestelen életmódot folytatnak Jósággal s emberszerettel bánjanak velük. Ne zárják be őket, ne

T Á R C A.

Mária Antoinette kivégzése.

Taine, a híres francia történetíró teljes joggal mondja, hogy ha Mária Antoinette férfi lett volna és ő ül vala a szerencsétlen XVI. Lajos trónján, nagy veszedelmet zudított volna a francia forradalomra. Okos, még inkább energikus asszony volt, aki szíve mélyéből utálta az új törvényeket és állapotokat, melyeket az 1789-ben összeült nemzetgyűlés teremtett meg. Gyenge lelkű férje mellett nem érvényesülhetett és így történ aztán, hogy ő, valamint férje és Bourbon Erzsébet hercegnő a guillotineon fejezték be életüket.

Mikor Mária Antoinette hercegnő, Mária Terézia leánya 1774-ben Párisba került a Pompadour márkinő és Doubarry asszony, XIV. és XV-ik Lajos barátnői által megfertőzött erkölesü versaillesi udvarban, ott előtte teljesen ösmeretlen viszonyok és emberek közé jutott. Igaz, a bécsi udvar, amelyben addig élt, sem volt híres az ő puritán erköleseiről, de azt a nyiltságát a szerelmi tobzódásnak, az Istentagadásnak, a nép kiszípolozásának és az örületes

pazarlásnak, egyesegyedül csak a római császárok udvara tárta fel. XVI-ik Lajos erényes ember volt, szakítani akart elődeinek buja és pazarló életmódjával, Doubarry asszonyt az udvartól elkergette és egyik másik erkölesszigorító intézkedésével magára vonta az udvaroncok haragját, akik értették a módját, hogy Mária Antoinettet befolyásuk alá kerítsék és az ő révén igyekeztek rávenni a gyenge királyi arra, hogy az udvart régi pompájában régi mulatozó mániájában hagyja meg. A szerencsétlen király engedett és ez volt az ő családja veszte. Mária Antoinette kitűnően érezte magát a pompázó udvari élet forgatagában, résztvett az estélyeken, udvaroltatott magának, — de mindig a tisztesség korlátai között, — sőt több ízben fel is lépett a varsaillesi háziszínház színpadán Voltairenek egy darabjában, amelyben a nagy istentagadó az egyházat és a nemesi privilégiumokat ostromozta. Ilyen volt az akkori kor! Az udvari nemesek nem akarták látni, hogy vulkánon táncolnak és kacérokodtak a szabad materialista istentagadó szellemmel, a forradalom előkészítő iskolájával, amelynek Montepuieux, Voltaire, Rousseau és Holbach voltak a tanítómesterei. Boldogan, vidáman szavalta a királynék legszebbike

Voltaire szellemes verseit és nem borongatta meg lelkét a jövő réme az iszonytató erő, amely e versek szellemében cselekedve a guillotine alá hajtotta a legszebb hattyunyakat, amely királynői fejet tartott.

A forradalom író közül azok, akik mindenáron a forradalom dicsőségét zengik, sok mindenfélét összeirnak ugyan arról, hogy a királyné erkölestelen életet élt és férjét megesalta, de bizonyítani egyik sem tud. A legsúlyosabb vád ellene az, hogy ő is szerepelt volna Rohan herceg nyakék botránnyában, de ezt sem tudják semmivel sem bizonyítani. Ennek a botránnyak története a következő:

Rohan Lajos herceg strassburgi püspökérsek, valami csinje miatt kezvesztett lett az udvarnál és minden áron arra örekedett, hogy a reá haragvó királynét megbékítse. Egy Jeanne de la Motte nevű kalandoró elhitette vele, hogy a királyné megbékül, ha megveszi számára azt a világraszólóan szép nyakláncot, amelyet egy párisi ékszerész készített XV-ik Lajos kedvese, Doubarry asszony számára, melyet azonban az nem kapott meg, mert XV. Lajos időközben meghalt. Rohan herceg hitt a kalandorónek és megvásárolta a nyakláncot egy millió és hatszáz ezer frankért. A világraszóló ékszert Ro-

is toloncolják el, hanem adjanak nekik módot a rendes életre és a munka megtanulására s megszo- kására. Ha lehet helyezték el őket a gyermekmenhelyeken, ha pedig itt nem vola hely, adja ki őket a hatóság polgárhoz, vagy helyezze el őket külön e célra alapított intézmény révén. Nem kerül ez sokba, alig néhány száz koronába esztendőnként s ezzel egy olyan humanus és szociális kötelességet teljesít a község — amely sokkal nagyobb anyagi ál- dozatokkal is fölé.

Nem kell ehhez más, csak egy jó szabályrendelet s annak életre- való helyes betartása.

CSARNOK.

Szerelmes vagyok.

(Nem kell csodálkozni, hogy annyi szel- lemes és kevésbé szellemes társalgást tála- lunk Önök elé, de mint jól tudják, a lefolyt két hetes bostonkurzuson a lépések körül elért eredménytelenségeket ezen az uton akartuk annakidején helyrehozni. Jelen cik- kemmel pedig különösen Szomaházi Ist- vánnak a Mindennapi problémáiban „Bar- cson, mint a legősőbb irodalmi, nívóju vidéki városban“ ütött csorbát kísérlettem meg kiköszörölni.)

Én: (bátortalanul) Szerelmes vagyok magába kisasszony.

Ő: (mosolyogva) Ilyen hamar se vallot- tak még szerelmet! Hisz alig, hogy bemu- tatta magát. Végigolvastam a magyar, né- met, francia, angol és még tudom is én milyen nemzetiségű limonádé vagy rózsá- viz-regényirodalmat, de ilyen gyors szint- vallásra nem emlékszem.

Én: A fejlődés kényelmes törvénye meg- magyarazza ezt a jelenséget is. Nagyszü- leink pirultak, játszottak, kerteltek, ár- doztak, míg szerelmet vallottak. A szerel- mi vallomással a dolog dülőre jutott. Mi unokák pedig már itt folytatjuk.

Ő: (mosolyog) Miféle folytatása lehet ennek?

Én: A folytatás szét csak a fejlődés törvényének kidomborítása céljából hasz- náltam. Voltaképen azt kellett volna mon- danom, hogy míg hajdan a szerelmi val- lomás eldöntötte a leány és ifju viselke- dését, addig ma ez annyira nem dönti el, hogy akár első szóra kimondhatjuk.

Ő: Ohó, de talán a nőnek is volt vala- mi beleszólása ebbe a vallomásba; vagy örömmel borult a nagyapa nyakába, vagy kosarat adott. Maga evvel akarja kezdeni? Hogy-hogy?

Én: Szerelmes vagyok magába: ez azt jelenti, hogy titokban — tehát álaposan — megfigyelt tulajdonságai mind olyanok, melyeket úgy imádok, mint magamat, azaz evvel a legkevesebbet mondtam, merthogy a maga csókolni való tulajdonságai kiegé- szítik az enyéimet, sőt épen olyanok, ame- lyek bennem nincsenek meg, amelyekért épen azért rajongok, mert nem olyanok, mint enyéimek, tehát jobban szeretem ma- gát, ill. a tulajdonságait, mint magamat, ill. a tulajdonságaimat.

Ő: Szofizmája durva, egyáltalában nem rejtett, mellyel bizonyítani akarja, hogy jobban is tud szeretni valamit, mint ön magát; de szeretném tudni, honnan ismeri olyan pontosan a tulajdonságaimat, — vagyok olyan önző, hogy kimondom — hogy azok meglehetősen komplikáltak és még a kitűnő megfigyelő számára sem beszélhetnek világosan.

Én: Megvallom, nem volt a szavakkal való játszásnál egyéb az, amit maga ot- romba szofizmának talált. Herczeg Ferenc mondatta ugyanis „az utolsó Romeoval“ egy novellájában, hogy azok a tulajdonsá- gok, amelyek után olthatatlanul epedünk, rendszerint nincsenek is meg Juliában. Azt a vágyat, a magunkénál szebb tulaj- donságok után, a bölesőben kapjuk már örökbe és legtöbbször csak merő optikai csalódás, hogy azokat Juliában látjuk. — Tehát önmagunkban vannak meg a sze- relem összes tényezői és nagyon sokszor nincs köze szerelmünkhez senkinek és semminek — mint egy jól szabott bluznak.

Ő: Maga meglehetősen detronizál en- gemet és társnőmet!

Én: Nagysád, ez kölcsönös a két nem- re. Különbben eltalálta, mert le akartam rángatni — nem először és egyedül — azt a felfogást, mely a szerelmet a meghatá- rozhatatlanság, vakság és titokzatosság büvkörével akarja körülvenni. Azt a fel- fogást, melynek csak az az igazi szerelmi vallomás, melyet sugnak, osuklanak, vagy ki sem mondanak. Melyet azon az örvön, hogy szent érzés, jóságosan lemosolyog- nak, belülről vagy kívülről, aztán a még szentebb frigykötésnél szépen figyelmen kívül hagynak — buta vakságánál fogva.

Ő: Ah menydörögni akar a nyárspolgári pénzházasítások ellen! Nemcsak hogy nem először és egyedül teszi, de későn is. En- gem rendkívül meghatott és meggyőzött Henri Bataille a „Nászinduló“ Browning kíséretével játszott akkordjaival.

Én: Nagysádkám, nem győzi az ember eléggé hangsúlyozni, hogy pl. nagyon szo- moru képet kapnánk, ha a társadalom etikai érzékét a lapok hirrovatából akar- nánk megállapítani, ahol rabló-, kéj- és apagyilkosságok tömegével vannak regisz- trálva. Ezeknek a kivételeknek fel- jegyzései megtévesztik a naiv statisztikust. A költészet is a kivételek, a különvélemé- nyek és érzések megrögzítője. De nagy szükség volna már, ha a szerelem a köl- tészetből végre a való életbe kerülne át. A kölcsönös megértés, egymás tulajdon- ságainak ismerete, azoknak a feltételeknek fellelése, amelyek a szerető barátságot oly édessé teszik, kell, hogy a házasság alap- jai legyenek. Kell, pedig ez nem azért, hogy az ugynevezett „pillanatnyi vad hév elmúltával kellemes legyen a hosszú együtt- élés“, hanem hogy kevesebb meghason- lott, ellentétes érzelmekkel bajlódó ember- fia járkáljon itt a földön. Csak a házasa- felek kölcsönösen beivódott lelkiharmoni- ájából származhatik a tökéletesebb nem- zedék, a kellőleg egysúlyozott lelkiéletű utód. A sulykot vetik el, akik az emberi faj kiválasztást államilag akarnák biztosí- tani. A szerelem érvényesülhetése elvé- gezni metafizikai vágyát, de persze sokat veszítene titokzatos voltából.

Ő: (bátortalanul) Maga nagyon érdekes

pelt. Ugyanis a herceget Jeanne de la Motte a versaillesi parka vitte ahol a sötétségben egyszerre megjelent az érsek előtt egy sűrűn lefátyolozott hölgy, akiről az érsek azt hitte, hogy a királyné.

A család mihamar kipattant, a nyakéket a kalandornő cinkostársai Amsterdamban elzalogosították és az udvar ellen amugy is felingerelt nép országszerte hirdette, hogy igenis Mária Antoinette vette át az ékszeret Rohan hercegtől — ellenszolgá- tatások fejében. A királyné azonban mit sem törődött ezekkel a pletykákkal és amikor fenyegető felhők gyülekeztek Ver- sailles fölött, teljesen rávetette magát a politikára és férjét oly irányban befolyá- solta, hogy ne egyezzek bele az ország- által mind türelmetlenebbül követelt refor- mokba. Ha a király csak Mária Antoinette hallgatott volna, erélyes intézkedésekkel a forradalmi mozgalmakat el tudta volna fojtani. De egyik nap neje kívánsága sze- rint intézkedett, de már a másik nap le vette őt lábáról Necker reformpárti mi- niszter és ez a kapkodás csak siettetta a királyság végnapjait.

1791 június 20-án a királyi család meg- szökött Párisból. A terv az volt, hogy a királyi család a külföldre menekül és kül- földi haderő segítségével igázza le ismét a forradalmárok kezébe került Franciaor- szágot. De a gondatlan király Varennes- ben kidugta fejét a postakocsiból s az

épen arra haladó varannesi postamester, Drouet polgártárs, egy telivér jakobinus, fölismerete. A szökevény királyi családot lefogták s katonaság s ágyuk között a sor- falat álló nép szitkái és gunykakajai által kiserve, visszavitték Párisba. Itt a Touil- leriákban helyezték el a királyi családot, amely június 25-étől kezdve fogoly volt.

1793 január 16-án a konvent itélete alapján lefejezték XVI. Lajost.

Tíz hónappal később követte őt a ha- lálba Mária Antoinette. 1793 július 11-én éjjel megjelent a Temple kolostorban, a hová a királyi családot a Touillériák os- troma után átszállították, a párisi község- tapács egyik tisztviselője, aki a királyné- től erőszakkal elragadta két kis gyerme- ket, a szerencsétlen asszony már akkor tudta, hogy férje sorsában osztozni fog. Augusztus 2-án a templomból átszállították a Conciergerie nevű börtönbe, ahol aztán heteken át szenvedett. Egy törté- netíró Mária Antoinette utolsó napjait ek- ként írja meg:

A királynénak pokol volt az élete a Conciergerigben. Mindenféle rágalmozó, trágár röpíratokat csempészték be hozzá, sértő gúnydalokat kellett végig hallgat- nia. Hívei kísérleteket tettek megszabadí- tására, de ez nem sikerült. A konvent, mely benne a köztársaságra veszedelmes ellenfelét, a Habsburg családot akarta suj-

tani, elrendelte a vád alá helyezését. Ok- tóber 14-én a forradalmi törvényszék elé vezették. Ekkorra már a haja megöszült, ruhái lerongyolódtak. Tekintetéből azon- ban olyan méltóság sugárzott, hogy még a csőceselék hallgatóság is tisztelettel né- zett reá.

Fouquier-Tinville, a rettenetes közbüldő — aki későbbben szintén a vérpadon halt meg — nem tudott „özvegy Capetné“ (Ca- pet az ősi neve a francia uralkodó család- nak) ellen egyebet felhozni, mint régi ud- vari pletykákat, végül pedig azt, hogy ré- szes az augusztus 10-iki „összeesküvés- ben“. Mária Antoinette rövid határozott szavakkal utasította vissza a vádakát. — Tudta jól, hogy az ítélet már készen van. Ekkor Hébert képviselő arcátlanul azt vágta szemébe, hogy erkölestelen életet élt és bizonyította ezt azzal, hogy a nyolc éves trónörökös tett volna ilyen vallomást. A királyné nem méltatta még feleletre sem ezt az aljasságot. Mikor azonban az egyik esküdt is Hébertnek adott igazat, a méltatlankodástól elfojtott hangon szólalt meg:

— Maga a természet lázad fel az ilyen vád ellen; hivatkozom az anyákra, akik itt jelen vannak!

Olyan hatalmas volt a szerencsétlen ki- rálynő asszonyi méltóságának kitérése, hogy a hallgatóság közt ülő asszonyo

dolgokat mond. Sokszor érzem szükségét annak, hogy így elbeszélgethessek. Nagy lelki megnyugtatómra volna, ha néhány kínzó gondolatomra véleményét elmondaná.

Én: (mosolyogva). Remélem, azon az alapon, hogy szerelmes vagyok magába, egy meghitt barátság lehetőségessé teszi, hogy kérelmét teljesíthessem.

Bazarov.

H I R E K.

— **Hymen.** Skergula Ferenc baresi „Korona” szállodás eljegyezte Rozmann Teruska kisasszonyt Nagyatádról.

— Polleux Emil baresi órák és ékszerész eljegyezte Varga Mariska kisasszonyt Baresről.

— Némethy Lajos tanító eljegyezte Doma Gizuska kisasszonyt Turnisáról.

— **Kofa csata.** Ez az átkozott drágaság, ez a nyomoruságos élet után való küzdés, amely mindenre képessé teszi az embert. Most a napokban történt, hogy a baresi állomás épület előtt levő kofatelepre érkezett egy vidéki kofálkodó asszony, a hozott gyümölcsét ott akarta értékesíteni. Észre vették azt a Balogné és Neufeldné kofák, kik neki rontottak a vidéki kofa-asszonynak és egyszerűen kiverték onnan, azzal a megindokolással, hogy ők fizetik a kofatelepről a bért és ott vidéki zsaroló kofának helye nincs. Abban csakugyan igazuk van, mert csakis úgy értékesíthetik méregdrágán a paraszasszonyoktól összevásárolt élelmi szereket.

— **Magzatelhajtás.** Rancics Erzsébet kálmáncai lakos hajadon, áldott állapotban volt; hogy a ségyentől megszabaduljon, magzatát bűnös uton elhajtotta. A szigetvári járásbírósa a vizsgálatot a bűnös hajadon ellen megindította.

— **Éhes volt.** A múlt héten történt, hogy özv. Szernitz Károlyné dv. állomás-takarítónőnek zárt tyukólából 3 drb libát ismeretlen tettes ellopott. A tolvajnak károsult joggal kívánhatta, hogy: fulladjon meg az első falattól.

— **Halva találták.** Darány községben

han személyesen adta át egy este egy félvilági hölgynek, aki mint királyné szerepére elvetemültségüknek és a királyné ellen való gyűlöletüknek, fenyegető mozgással indultak fel Hébert ellen. A két kirendelt védő mindent megtett a szerencsétlen királyné érdekében Hasztalan! — Hét napig tartó tárgyalás után hajnali négy órakor kimondták a halálos ítéletet.

A királynét visszavezették börtönébe, ahol záporoként omló könnyek közt irta utolsó szívet megrendítő levelét ségornőjének, Erzsébet hercegnőnek. Aztán lefeküdt s több óra hosszat nyugodtan aludt. Nyolc óra tájban fölkeltek, de még két óráig kellett várakoznia, amíg megjött a kocsí, hogy a vesztőhelyre vigye. Fehérszínű, de nyomoruságos reggeli öltözetben hátrakötött kezekkel ült fel a kocsira, egy pap mellett foglalva helyet. Büszkeség nélkül, de azért nem leverten nézett végig a sorfalat álló tömegre, amely folyton üvöltözött. „Le a zsarnoknövel!” Gyors léptekkel sietett fel a vépadra, még egy utolsó pillantást vetett a Touillériák szemközti kertje felé, még egy istenhozzádót sódhajtott gyermekei felé, aztán a nyaktiló alá hajtotta fejét...

Szücs János köművest folyó hó 10-én lakásán halva találták. A hatóság megállapította, hogy nevezett szívszélhűdés ölte meg.

— **Az ellenőrzési szemlék elmaradnak.** A közös hadsereg és honvédség nem tényleges állománybeli tartalékos legénységének szemléi a honvédelmi miniszter rendelete folytán a folyó évben nem tartatnak meg.

— **Ami jo izlik,** az a szervezetnek rendszeren hasznosabb, mint a visszatetsző dolgok különösen gyógyszerek. A „Scott-féle Emulsió” feltétlenül jó ízű, könnyen emészthető összeállítása a csukamáj-olajnak, melyet gyermekek is előszeretettel vesznek. Kapható a gyógyszerárakban.

A furcsa távirat. Egy marhakereskedő a következő táviratot küldt üzletfelének:

„Holnap minden disznó a pályaudvaron lesz. Ont is elvárom. Én nem mehetek csak holnapután, mert személyvonat ökröket nem szállít. Marha ára emelkedett lássa el magát: ha ökrökre van szüksége, gondoljon rám.”

A lélegzés

sokkal könnyebb már az első néhány adag SCOTT-féle Emulsió után is és ez a megkönnyebbülés napról-napra növekedik.

Ezren és ezren tapasztalták ezt az utolsó 32 éven keresztül. Ép ily szembeötlő a javulás az általános egészséget illetőleg.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle mód szer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Etvágy és álom

visszatér s az emésztés javul. Próbálja meg és meg fog erről győződni.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fill. Kapható minden gyógytárban.

A kereskedők és a végrehajtási novella. A legnagyobb dicsérettel kell szólnunk a részletfizetésre elárusított budapesti ad hoc egyesületének azon elhatározásáról, mely szerint adósaikkal szemben a végrehajtási novella 30. §-a által nekik biztosított sovány kedvezményt nem veszik igénybe, illetve a járásbírósaoknál adósaik egyikét sem jelentik be abból a célból, hogy velük szemben a régi végrehajtási törvényt alkalmazhassák. Ugyanígy határoztak a budapesti ékszer és órákereskedők is és úgy vagyunk informálva hogy más szakmabeli kereskedők úgy Budapesten, mint vidéken szintén nem állítják pellengére adósaikat. Le a kalappal uraim, ezek előtt a derék magyar kereskedők előtt!

Hány méltatlan vád hangzott el a kereskedelemellenes körökből kereskedőink ellen, hányan és hányszor igyekeztek gyakran ép azok önzés, kiszípolozás, sőt csalás vádjával befekütni a kereskedőket akik fülíg adósaik a fűszeresnek, a szabónak, a cipésznek és a nemkereskedőknek köréből ritkán hallatszott egy-egy hang a méltánytalanul megvádoltak védelmére. Most azonban végre talán a vakságban és sötétségben sinylődők is elhiszik, hogy a magyar kereskedőnek van szíve, van lelke és van különösen tisztességérzete. Ime a kormány és a törvényhozás a kisemberek védelmének huzug ürügye alatt egy szerencsétlen törvény alkotásával egyszerűen tömördek kereskedőt és iparost megfosztja a kielégítési alaptól és csak egyesek erőfeszítésére engedi meg nagy kegyesen, a tárgyalás utolsó napján, hogy mindazok, akik lejárt követeléseiket 30 nap alatt bejelentik, a régi végrehajtási törvény alapján vezethetnek végrehajtást adósaik ellen. Azt nem gondolta meg sem a miniszter, sem a törvényhozás, hogy ez a

módozat ép a megvédeni szándékolt kisembernek szegi nyakát, mert nem csak hogy jóhiszemű adósaikat pellengére állít, hanem a hitelezőket egyenesen arra kényszeríti, hogy — minden kimélet megtagadásával — adósaikat nyakra-főre pereljék és végrehajtsák. Azt hitte mindenki, hogy a kereskedők és iparosok kapva-kapnak ehhez a mentő szalmaszálhoz; hogy waggonszámra fognak a bejelentések a járásbírósaokhoz beérkezni, a perek és végrehajtások száma megtízszereződik és sok-sok adóst tönkre fog tenni a hirtelen megrohanás. A kincstár is jó bevételekre számított; a bejelentések bélyegilleték-hozamát kerék 4 millióra taksálták és Wekerle vígan dörzsölte kezeit. És mit tettek a kereskedők és iparosok? Egyszerűen eldobták maguktól ezt a mentő eszközt; ők nem állítják adósaikat pellengére, nem fogják őket agyonfojtogatni, szóval nekik nem kell a 30. §, melynek alkalmazása során annyi sérelem és átok fakadna. Aki beesületes ember, az bejelentés nélkül is megfizeti bolti tartozását, aki nem beesületes, hadd fusson, de a magyar kereskedő követeléseinek biztosítása végett nem nyúl piszkos eszközökhöz, még ha azt a törvény részére engedélyezte is. Le a kalappal uraim a magyar kereskedők előtt!

KÖZGAZDASÁG.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőzdeforgalomról és a pénzpiacról.

Budapest, 1908. szeptember 10.

Kiindulva a berlini és párisi tőzsdék szilárd irányzatából, az értékpapírpiacon nálunk is megszilárdult igen élénk forgalom mellett. Ugy a pénzpiac, valamint külföldi fedezések hozzájárultak ahhoz, hogy a nemzetközi papírok már a hét elején árszintjükön emelkedtek. A közönség érdeklődése napról-napra növekszik, és a helybeli bankok kivétel nélkül nagyobb vételekkel voltak megbízva.

A bankok félévi mérlegei kedvezőbbek lévén a tavalyiaknál úgy az osztrák hitelbank, valamint a magyar általános hitelbank, Pesti magyar kereskedelmi bank és magyar leszámítoló és pénzváltóbank részvények a múlt héten, mint alant táblázatban látható, jóval magasabban zárnak.

A gépgyári részvények közül az érdeklődés főleg a Ganz és Társa vasöntőde és gépgyár, Danubius hajógyár és fegyver és gép gyár. részvények felé irányult, melyek a jövőre nagy megrendelésekkel vannak ellátva. Készben bányászati részvények közül a salgótarjáni kőszénbánya részvényekben igen élénk forgalom volt, és ezek árfolyama tetemesen emelkedett.

Vasértékek közül a rimamurányi vasmű részvények képezték kereslet tárgyát, a külföld részére úgy az első magyar általános biztosító valamint a Pannonia viszontbiztosító részvények kerestettek. Miután igen sok iparvállalati részvény, mai árfolyamuk és a legutóbbi osztalék alapulvétele mellett az 5 sőt 6 % nál magasabb kamatozást nyújt, további emelkedése várható.

A közlekedési vállalatok közül az osztrák magyar államvasúti részvények a 700. korona árfolyamot érintették.

A közönség kezd apró sorsjegyek iránt is érdeklődni, és ősős árfolyamait vételekre használja fel.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozásai következők voltak;

40/0 magyar koronajáradék szept. 3. szept. 10. 93.— 93.05

Magyar hitel részvény	743 25	750.75
Osztrák hitel részvény	634.75	645.75
Osztrák magyar államvasut részvény	692 25	700.—
Pesti magyar kereskedelmibank részvény	3335.—	3395.—
Magyar leszámítoló és pénzváltóbank részvény	472.75	481.75
Pannonia viszontbiztosító részvény	2187.50	2200.—
Első magyar általános biztosító részv.	9750.—	9925.—
Fegyver és gépgyári részvény	282.50	294.—
Rimamurányi vasmű részvény	558.25	560 75
Salgótarjáni kőszénbánya részvény	584.50	596.50
Északmagyarországi kőszénbánya részv.	266.—	277.50
Danubius gép és hajógyár részvény	226 50	231.—

Ház eladó

Jókarban lévő ház szabadkézből
azonnal eladó.
Cím a kiadóhivatalban.

Eladó házhelyek!

Jutányosan eladó az Almás-
utcában 1, a Rinya utcában
2 házhely.

Bővebbet a tulajdonosnál

SAMU FERENC főmolnár.
Sertéshizlaló.

Butorozott szoba

két ur részére kiadó!

Cím a kiadóhivatalban.

Aki hirdetni akar

még pedig sikerrel, az forduljon a „**Általános Tudósító**“ (Leopold Gyula) hirdetési osztályához, Budapest, VII., Erzsébet körút 41., ahol hirdetések az összes létező bel- és külföldi hírlapokban és naptárakban kiváló szakértelemmel, lelkiismeretesen, pontosan és szolid áron eszközölnek. Több mint 200 naptár kizárólagos képviselője, vidéki lapok központi hirdetési osztálya, számos hírlap kizárólagos kezelője. Diszkrét, ujságkatalógus, képes naptárjegyzék és minden felvilágosítás a t. e. hirdetőknél díjmentesen.

Hirdetés.

A „Barcsi sertéshizlaló részvénytársaság“
gözmalmának berendezését megnyitotta, nagyobb erővel
akként javította, hogy ezentúl gyorsabban, jobban bír örölni és megfelelő
szebb liszttel fogja kiszolgálni a közönséget.

Felhívjuk tehát polgártársainkat, hogy vegyék igénybe malmunkat és szá-
mitsanak **pontos, lelkiismeretes kiszolgálásunkra.**

Barcs, 1908 szeptember 8-án

VASUTI MENETREND.

Barcsra érkezik:

Pécsről . . .	délelőtt	10 óra 37 perc
„	délután	5 óra — perc
„	este	9 óra 17 perc
Kanizsáról . . .	délelőtt	7 óra 17 perc
„	délután	5 óra 23 perc
„	este	7 óra 34 perc
Pákráról . . .	délelőtt	10 óra 52 perc
„	este	8 óra 05 perc
Somogyzobbról	délben	12 óra 30 perc
„	este	9 óra 05 perc
Kaposvárról . . .	délelőtt	8 óra 05 perc
„	este	7 óra 50 perc

Barcsról indul:

Pécsre . . .	reggel	7 óra 35 perc
„	délután	1 óra 20 perc
„	délután	6 óra 25 perc
Kanizsára . . .	reggel	4 óra 42 perc
„	délelőtt	9 óra 10 perc
„	délelőtt	11 óra 10 perc
„	este	9 óra 45 perc
Pákrára . . .	délelőtt	8 óra 10 perc
„	este	5 óra 29 perc
Somogyzobbra	reggel	4 óra — perc
„	délután	1 óra 30 perc
Kaposvárra . . .	reggel	3 óra 50 perc
„	este	5 óra 34 perc

A Szalatina felé közlekedő motorvonat

indul	reggel	2 óra 30 perc
	délelőtt	11 óra 50 perc
érkezik	reggel	7 óra 59 perc
	este	9 óra 20 perc

Ki akar mézet?

Jó ízű elsőrendű pergetett mézet **140 fillérért** kaphat
kilónként

Pozsegovics Györgynél
BARCSON.

Hordó.

Mindennemű boros hordók, kádak és e szak-
mába vágó

kész munkák

a legjutányosabb árban szerezhetők be

Egy jó házból való fut
tanulónak **felveszek.**

Pozsegovics György
kádár-mesternél BARCSON.